

februari 2021

“Wees barmhartig zoals jullie Vader barmhartig is.” (Lucas 6, 36)

De evangelist Lucas houdt ons graag de grote liefde voor van God die over een heel bijzondere kwaliteit beschikt: barmhartigheid. Barmhartigheid is in de Schrift de moederlijke kant, zou je kunnen zeggen, van de liefde van God. Daarmee draagt Hij zorg voor zijn schepselen, troost en verlicht Hij hen en ontfermt zich over hen zonder ooit moe te worden.

Door de mond van de profeet Jesaja belooft God aan zijn volk: “Zoals een moeder haar zoon troost, zo zal Ik jullie troosten.”¹

Barmhartigheid is een eigenschap die ook door de islamitische traditie wordt verkondigd. Onder de 99 Schone Namen van God zijn de Barmhartige en de Milde de namen die door de gelovige moslim het vaakst worden genoemd.

Het Evangelie laat ons Jezus zien die aan een grote menigte mensen, afkomstig van soms ver afgelegen steden en streken, een gedurfd voorstel doet: God navolgen, de Vader, juist in zijn barmhartige liefde. Het is een doel dat voor ons bijna ondenkbaar en onbereikbaar lijkt!

“Wees barmhartig zoals jullie Vader barmhartig is.”

Om de Vader na te volgen hebben we het voorbeeld van Jezus. Van Hem leren we om als eerste lief te hebben. Net zoals God voortdurend doet tegenover ons.

Dat is ook de geestelijke ervaring zoals die wordt beschreven door Dietrich Bonhoeffer: *“Tedere dag zingt de christelijke gemeenschap: ‘Barmhartigheid heb ik ontvangen’. Ook ik heb deze gave ontvangen, nadat ik mijn hart voor God had gesloten; toen ik verdwaald was en de weg terug niet kon vinden. Toen kwam het Woord van de Heer me tegemoet. Toen heb ik begrepen: Hij heeft mij lief. Jezus heeft mij gevonden. Hij was dichtbij me, alleen Hij. Hij heeft me troost gegeven, al mijn dwalingen vergeven en mij het kwaad niet verweten. Toen Hij voor mij een vijand was en ik mijzelf niet hield aan zijn geboden, heeft Hij me behandeld als een vriend. Ik kan maar nauwelijks begrijpen waarom de Heer mij zo bemint, waarom ik Hem zo dierbaar ben. Ik kan niet begrijpen hoe Hij daarin is geslaagd en mijn hart voor zich heeft weten te winnen met zijn liefde. Ik kan alleen maar zeggen: ‘Ik heb barmhartigheid ontvangen’.”*²

¹ Vgl. Is 66, 13.

² Dietrich Bonhoeffer (1906-1945), luthers theoloog en verzetsstrijder, aan het eind van de oorlog vermoord.

“Wees barmhartig zoals jullie Vader barmhartig is.”

In dit Woord van het Evangelie worden we uitgenodigd tot een ware revolutie in ons leven. Telkens als we menen dat ons onrecht wordt aangedaan, dan mogen we niet de weg van de afwijzing volgen of van een harde veroordeling. We kunnen ook geen wraak nemen. Beter is de weg te volgen van vergeving, van barmhartigheid.

Dat moeten we niet zien als het vervullen van een zware plicht, maar als een mogelijkheid die Jezus ons geeft om over te gaan van de dood van een ik-gerichtheid naar het leven van gemeenschap. We zullen dan met vreugde ontdekken dat we hetzelfde hart hebben als de Vader. Hij veroordeelt niemand definitief, maar geeft ieder mens een nieuwe kans. Hij opent altijd de weg van de hoop. Dit is ook voor ons de weg. Hieruit ontstaan broederlijke relaties en gemeenschap. En dat zal op haar beurt de voorbereiding zijn voor een vredelievende samenleving.

“Wees barmhartig zoals jullie Vader barmhartig is.”

Barmhartigheid is de hoogste uitdrukking van de christelijke liefde. Chiara Lubich zei hierover: *“De barmhartigheid maakt de liefde volledig. Een liefde die de dimensie heeft van de barmhartigheid staat open voor iedere medemens, vooral voor de arme en behoeftige. Het is een liefde die niet karig is, maar overvloedig, universeel en concreet. Een liefde die gemeenschap creëert en leidt tot wederzijdsheid. En dat is het uiteindelijke doel van de barmhartigheid. Zonder barmhartigheid zou er alleen gerechtigheid zijn, die wel gelijkheid tot stand kan brengen, maar geen broederschap. Het lijkt misschien veel gevraagd, maar laten we onszelf in contact met iedere naaste afvragen hoe zijn moeder zich tegenover hem zou hebben gedragen. Deze gedachte kan ons helpen om begrip te hebben en te leven volgens het hart van God.”*³

Letizia Magri

3 Chiara Lubich, *Woord van leven* van november 2000.